

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 korona
 Fél évre 4 korona
 Negyed évre 2 korona
 Egy szám ára 20 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Lapunk számára hirdetések minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
 Nyílttér sora 40 fillér

POLITIKAI HETILAP

Uj idők.

Ilyenekről beszélnek a nemzetiségi körökben azóta, hogy a mai kormány szervezet nagy táborában a hangulat bizonyos tekintetben feljűk fordult.

Amint már az ilyen nem várt esetekben történni szokott, a kellemesen meglepődött ember felizgult fantáziájával ők is azon gondolkodnak ma, hogy mi minden lesz az, ami rájuk nézve az új időköt jelenteni fogja.

A tervezgetések, most, hogy a kormány óriási többségre jutott, még élénkebben foglalkoztatják az agyukat úgy, hogy ma már némi határozottsággal kezdenek kibontakozni a kiválóbbak, vagy kirivóbbak, aszerint, amint komolyságukkal a vagy merész-ségükkel tolnának előtérbe.

Ezek két főcsoporton járnak: a kultúra és a gazdasági kérdések útján. Vannak azonban, akik mindkét téren követelőznek. Ezek között akadnak aztán, akik nem is beszélnek előnyökről, vívmányokról, hanem hódításról, a művelődési és a gazdasági tényezőknél vidékenként a nemzeti-ségek kezébe való kiszolgáltatásáról.

Foglalkozunk előbb azzal, ami az irodalmárok dédelgetett gondolata: a kulturának emelésével.

Nem azt a szélsőséges hitet vallókat értjük itt, akik ezen a címen az összes szlávság részére a jövőben kialakulandónak tartott általános és minden oldalú egységesség első lépéséül ma egy közös irodalmi nyelvet akarnak teremteni, mert ez a hóbort amilyen régi, olyan rossz, beteges gondolkodásra valló lelki szörnyszülött, amely nem számolva a legyőzhetetlen nehézségekkel, vakságában válik önmaga lehetetlenné.

Nem kívánunk vitát kezdeni most ennek az ábrándnak ma még élő elenyészően csekély képviselőivel, csak rámutatunk, hogy az eddigi kísérletek is minden idegen ellenhatás nélkül, maga az érdekelt nemzetiség józanabb elemei állásfoglalásán törtek meg s hogy

azokat a jövőben is hasonló sors fogja érni, mint ahogy a mai mesterkéltén összeállított ugynevezett világnyelvet is mindig a közöny végezte ki, az a közöny az újítások iránt, amely az eredeti nyelvhez való természetes ragaszkodásban leli magyarázatát.

Amit a tervezgetéseknek ebből az irányából komolyabban vehetnénk, az csupán annyi, hogy igenis fejlesztessek a tudás, tétessék az hozzáférhetővé a legmesszebbfekvő faluban, legyen az közvetlen, biztos, hasznos, gyakorlati célokat szolgáló és annyi, hogy ennek alapjaival minden napszám az élet különféle utjaiban önmaga is eligazodjék. De hiszen ezt mindenki tudja és mindenki óhajtja — a nemzetiségi urak nélkül is.

Eltekintve attól, hogy az e téren megindítandó intenzivebb munkásság első, lassu lépései egyébként sem elégitének ki azokat a rajongókat, akik már ma is minden tót napszámokban egy-egy tökéletes kultur-embert szeretnének látni, hátra marad a kérdés erősen érzelmi részének elbírálása is, hogy azok az intézmények, amelyek ezt a célt szolgálni hivatottak lesznek, nyelvi és nemzeti jellegre való tekintettel milyenek legyenek tulajdonképpen?

Olyanok-e mint ma, amikor az államnyelv iránti némi kötelezettség mellett az anyanyelvnek mégis tágas tere nyílik az érvényesítésre? Avagy vidékenként az illető nemzetiség nyelvéhez alkalmazkodjanak-e?

Az elsőt, amely bizonyára legjobban felel meg a kívánalmaknak, mit egyrészt az állam önmaga iránt megkövetelhet, másrészt megfelel a méltányossági elvnek is, amellyel polgárainak egyes kisebb tönegei iránt is viseltetnie kell, nem fog tetszeni nekik, azért, mert hiszen ez az állapot nekik ma sem tetszik. A második eshetőségnek még a gondolatát is elutasítjuk mi, mert azonos volna az ország egyes részeinek feladásával.

Mi történhetik kulturális téren tehát újabb?

Hátra lenne még a nemzetiségi társadalomnak e téren való tevékenykedése. Egyesületek, egyesületek, ismeretterjesztő, műveltséget fejlesztő gyűlések stb.

De ha erre a térre akarnának lépni, tudják mit használnának ezzel annak a népnek, amelynek egyes rétegeiben a vastag tudatlanság csak annyival kirivóbbá válnék, amennyivel inkább emelődnének vagy szaporodnának ezek a nép nevében, amely pedig a főlhalmozott szellemi kincsekből nem értvén meg egy szót sem, hasznát annál kevésbé láthatná.

Ne értesünk félre! Nem a tudomány fejlesztésének vagyunk elleneségei, hanem annak, hogy avval és csak avval kezeljen valaki olyan bajt, amit csak kenyérral lehet orvosolni.

Hiszzen a tót nemzetiségi vezérek jajonganak legtöbbet néptük anyagi nyomorúságán, miért akarják tehát ezt az állapotot megváltoztatni azon lehetetlen módon, hogy a fáradságon, amibe ez a — mondjuk mentési akció kerülne — ők maguk fejlesszék szellemüket csupán, a nép pedig, az várjon addig, amíg annak gyümölcseit a későbbi évszázadok fogják megérlelni csak.

Az elmondottakból is kitészik, hogy a nemzetiségi ellentétek kiegyenlítésére a gazdasági tér marad a legalkalmasabbnak.

Ott kell keresni az utat, amely a kölcsönös megértés felé vezet. Nem a „nemzeti“ jeleggel elválasztott gazdasági versenyt értjük, mely maga is elég féltékenységet, majd meg széthuzást teremtene, hanem azt a tevékenységet, amely felismerve a föld népének s az ipar munkásainak érdekeit, javát, nyelvi, faji különbség nélkül szolgálná azokat.

A gazdasági szükségletek az egyes vidékeken egyébként is egyek, azokat a nyelvet nem emeli, és meg nem szünteti, sőt az ilyen különbségek még hatással is alig vannak rájuk.

Elmélet és a prakszis.

A nemzetiségi kérdés felett elmélkedve, sokszor eszünkbe ötlök az az újabb felhangzó s az ugynevezett *nemzetiségi és sociologus írók (?)* által terjesztett vád, hogy a nemzetiségi kérdés felszíneltartása csak a nemzetiségi vármegyék urainak s a vármegyék tisztikarának turbuzgó magyarságából, tulhajtott sovíniszaságából nyer tápot, akik kvázi hivatásos kötelességüknek tartják a nemzetiségek nyuzását, nyelvük elnyomatását, polgári jogaik gyakorlásának megakadályozását. És így tovább.

Mondom, sokszor eszünkbe jut és gondolkodóba ejt bennünket ez a vád annál is inkább, mert ez a tények helyes ismerete, a kérdés miben léteinek teljes tudatlanságával terjesztett vád tért kezd hódítani már oly körben is, melynek éppen hivatásából kifolyólag nem volna szabad ítélnie ebben a kérdésben mindaddig, míg szorgos és hosszú tanulmányok után annyira tisztán nem lát, hogy magának minden oldalról megátadhatatlan véleményt nem alkotott. Mert a kontánok írásos gyakorlatai még korántsem elégségesek arra, hogy a kérdés helyes színezéséhez tisztult fogalmakat szerezzen bárki is, ki e mélyreható ügygel komolyan foglalkozni akar.

Mi ugyanis — kik pedig ugyan csak sokat foglalkoztunk e kérdéssel — egyes kiváló pesti talentumok thézise és a prakszis között nem találjuk meg azt az összefüggést, mely az újabb szanaszét hirdetett következtetésekre alapul szolgálhatna. Kérdezem bárkitől, ellenféltől és baráttól egyaránt, mondják igaz és becsületes

lelkiismeretükre, hogy a szorosan vett közigazgatásnak melyik szerve nyomja el nyelvét például Turóczban? A községi bíró? Ez rendszerint csak tótul beszél. A jegyzők? Ezek egytől-egyig csak tótul érintkeznek a lakossággal. A szolgabírák? Még nem volt rá eset, hogy egy tót anyanyelvű felet a szolgabírói hivatalban magyar nyelven való feleletre kényszerítette volna bárki is. Még nem volt rá eset, hogy egy tótul megirt beadványt visszautasítottak volna. Még nem volt rá eset, hogy valaki, mert csak tótul beszélt, az igazságkeresésben ezért hátrányt szenvedett volna. Az alispáni hivatal? Jöjjenek ide a hamis tézisyártók, meghallgathatják, hogy éppen az alispán az, ki naponta tömérdek ügyes-bajos emberrel érintkezik azon a nyelven, melyet az illető anyanyelvűll vall. Az árvászek? Ez sem. Hát mely hivatalban nem érvényesülhet a tót anyanyelv?

Talán anyagi dolgokban csalják a népet a közigazgatási tisztviselők? Talán állásukból folyó hatalmukat pénzszerzésre használják ki? Elő velem az esetekkel?

Ki fizette meg Beniczky Kálmánt? Ki fizette meg Ujhelyi Attilát? Ki fizette meg Zathureczky Imrét? Ki fizette meg a megyei tisztikar bármely tagját? Ki részesített ezek közül bárkit hivatalos állásából kifolyó hatalmánál fogva oly anyagi előnyökben, melyekben egyébként részesíthető nem lett volna? Hol, ki az a közigazgatási tisztviselő Turóczban, ki bármely pénzért megfizethető volna? Kérdezzük a nép széles rétegeit, kinek adott bakszist ügyes-bajos dolgainak intézése közben? Kérdezzük ellenfeleink intelligens osztályát, tud-e

oly eseteket, midőn a tisztikar tagjai közül valakit megfizettek?

De menjünk tovább! Ki szenvedett azért anyagi hátrányokat, hogy magát a közigazgatási hatóság előtt tót anyanyelvűnek valotta? Van-e valaki, ki azért nem kapott volna ipar-engedélyt, keresmaifaitási jogot, vagy más személyhez kötött javadalmakat, mert véletlenül tótnak született?

Hát hol az az elnyomatás, melyről a nemzetiségi szobatudósok silány írásaikban elmélkednek? Talán a polgári jogok osztogatásában? Talán a nemzetiségi lapok ama vádjaiban, hogy e jogok az szerint osztatnak, amint valaki tót vagy magyar? Jöjjön ide az a nagy szociológus s látni fogja, hogy minden egyes alkalomkor 50—60 beadott felebezésből a legmagasabb bíróság alig 2—3-nak ad helyet. Tehát ez a kérdés is teljes lelkiismeretességgel kezeltek.

Ime az elmélet! Az alaptalan feltevések sorozatát így dönti halomra a prakszis, a valóság, az élet. De hát mégis, miben gyökerezik a fentebb említett feltevés magja. Miből nyer tápot, éltető nedvet e rágalom számbamenő ocsmány ráfogás, ez az *elmélet*?

Majd megmondjuk mi ennek is az igaz okát. Kétségtelen, hogy a nemzetiségi vezérek, vagy mondjuk a nemzetiségi agitátorok egyedüli és főfőrekréve az, hogy azoknak a felfőregek elveknél, melyekből anyagi erőiket meritik, minél több követőt szerezzenek, a nép minél szélesebb rétegeiből verbuválják azokat az egyedeket, kik alkalmasaknak látszanak s kellő biztosítékot nyújtanak arra, hogy az általuk hirdetett elvek megteremjék azokat az *eredményeket*, melyeket hirdetett elveikkel, bár ezek

T Á R C A.

Házasságom regénye.

(Elbeszéli egy férfi.)

Irtá: *Kövér Ilma.*

Mi a képzelőtehetség? Semmi. Az agyrendszernek kisebb-nagyobb mértékben való rendellenes állapota.

Lecsaptam a tollat. Megvetőleg utasítottam vissza minden olyan eszmét, amit a fantázia rajzolt élelem. Ma a külső behatások vezetnek az író, valamint a művészt is. Lefényképezni az emberek cselekedeteit, egymáshoz való viszonyát, érzelmeit. Ez az elfogadott irány.

Közvetlen a természet után kapom le alakjaimat, a helyzeteket; akkor aztán nem vethetik szememre, hogy embereim nincsenek hűsül és vérből s történeteim légből kapott fantazmagóriák.

Regényem kezdetének szintere a központi pályához. Kimentem a pályaházba s az indulási oldalon az I. osztályu váróteremben helyezkedtem el, fél órával a kassa-oderbergi vonat indulása előtt.

A forgalom lanya volt. Sebaj. Csöndesebb, alaposabb megfigyeléseket tetek.

A többi közt egy javakorbeli, angolos

külsejtű uriember kötötte le érdeklődésemet. Mervé tartás, kimért modor.

Lehetetlen közönnnyel vetette be magát a sarokban álló piros bársony karosszékbe és elővére szivarkatárcáját, gyilkos nyugalommal készigette cigarettáit.

Ez valami amerikai nábob vagy maga az „esztli király“, aki előtt már semmi földi öröm se bir ingerrel, mert hisz mesés kincsével az egész földi boldogságot magához válthatja.

Hopp! Ez az én emberem! Ez lesz regényem hőse!

Kis vártatva a szórványosan szállingózó utasok közül egy idősebb hűlgy, jobban mondva a vele egyidejűleg érkezett fiatal, bájós, barna haju, kék szemű, szabályosan szép arcúll, nyulánk fiatal leánya kötötte le érdeklődésemet.

Káprázatos jelenség volt, aki tökéletesen bovállt volna regényem hősnőjének.

Csakhogy a rideg, érzéketlennek látszó hőst, hogyan hoztam összeköttetésbe ezzel a csupa-ziv teremteszel.

Elmélkedésem közepette változott a helyzet. Bámulattal vettem észre, hogy hűsüm abba hagyta a cigarettasodorgatást, rendkívüli érdeklődéssel követi szemével az alá s föl sétálgató regényhűsnet.

A férfi vonásai egészen szétmáltak a bāmullatóll. Fakó, vérese tekintetűl szemei, melyekkel a szép leányra tapadt, förtelmes gonfolatokat ébresztettek bennem.

A gyönyörű, szende teremtes észre se látzott venni a szörnyeteg sértőll vizsgáldóását és közömbösen folytatta sétáját idősebb társával.

Mikor észrevettem, hogy a nőll jegyet váltani a pénztárhoz mennek, követtem őket. Igaz ugyan, hogy eszem ágában sem volt elutazni, de ennek az embernek az arcátlan-sága annyira sajátommá tette az ügyüket, hogy elhatároztam, hogy néhány állomásiig utitársukul szegűdűm, mert hallottam, hogy a félelmes ember szintén Kessáig váltott jegyet, mint őll.

Visszamentünk a váróterembe.

A szép gyermek folytatta sétáját s a regényhűs most már állva maradt. Éhes tekintetűll falta minden mozdulatát a remek teremtesnek.

Egészen háttérbe szorítottam idejűvetelem célját, a közvetlen megfigyelést kívánó regényemet, csak a fellázadt ember forrongott bennem. Rettenetes rémképeket alkottam. Már láttam a világ legszebb leányát, mint egy gyáva kalandor martalékát. Ez az ember, iszonyu tekintetűll itélve, képes elrabolni

jórésze a nemzetiségi egység kardinális tételeibe ütközik, célozni, elérni óhajtanak.

Eme terjeszkedési vágyak most már legfőbb akadályai azok, kik törvényes kötelességeikből, hivatásukból kifolyólag kötelesek megtorolni minden ténykedést, mely a fennálló országos törvények bármely szakaszával összeütközésbe jut. És ezek első sorban a legközvetlenebbül: a közigazgatási tisztviselők. Ezek azok a kellemetlen valakik, akik útjában állanak ama törekvéseknek, mely a nemzetiségi urak lelkét szítja s így nem csoda, ha lapjaikban, információikban legelső sorban azok ellen fordulnak piszkos vádjakkal, akik terjeszkedési vágyaik elé a legtöbb akadályt gördítik.

Jöjjenek ide a szociologus urak, tanulmányozzák lelkiismeretesebben e kérdést, bizonyára erre a véleményre jutnak ők is, melyet mi eltekintve e kérdés hazafias irányának motívumaitól — igaz lelkiismerettel, igaz meggyőződéssel hirdettünk.

Pusztá feltevésekből rágalmazni aljasság!

Kirándulás Ázsiába.

Az olvasó ne várjon valami érdekfeszítő utleírás. Ázsia alatt itt egy cseh pimasz jóváltóból itt Magyarországot kell érteni. Az érdekfeszítő utleírás helyett pedig egy csomó meg nem történt hazugságok, melyet ugyan csak az a cseh tárcáiról a magyarság nyakába var.

Ez a cseh író ugyanis, állítólag a hirhód angollal *Scotus Vidorral* egyetemben. Morvából átrándult Szokolczára, hogy végig nézzen egy választást s itt szerzett tapasztalatait megírja a *Daily Expressnek*, melynek —

ezi a csodászd gyermekét, hogy gaz szélszélyeinek martalékává tegeye.

Mit kezdjen két védtelen nő ilyen szörnyeteggel szemben?

A középkorban divott asszonyrálás elevevódik fel ebben az esetben. Ilyen arckifejezése csak a legbrutálisabb Don Juannak lehet.

Veltik utazik egy szakaszban. Pár csöpp altatószer a két nőnek s a legelső állomáson mint ajultat kiemeli a kupéból és... és vége!...

Oh, egy író képzelődő tehetségét ki nem játszhatja még egy ilyen próbék som.

Mikor teljesen kiszineztem magamban a dolgok állását, egy eszme villant meg agyamban, amit azonnal értékesítettem is.

Kemény elhatározással léptem a hülgyek elé s mély meghajlás után így szóltam:

— Bocsánat nagyságos asszonyom, én N. regényíró vagyok.

— Van szerencsém látásból; művei után pedig ön kedvére leányomnak.

A közpályán szereplő egyének gyarlóságai közt legnagyobb gyarlóság: a hiúság egy percre boldog mosolyt csal ajkamra; de a reitogés csakhamar letörölte azt róla.

Már nem emlékszem szöszörint arra, amit mondtam, de amennyire lehetett, gyöngéden

amint mondja — egyenes felkérésére utazott Magyarországra.

— Szokolcza — így kezdi az író — jól lehet ez a község a térkép szerint Európában fekszik, valóságban azonban ez mégis csak kelet, mégis csak Ázsia ez, ahol *mongolok* és *tatarok* uralkodnak az elnyomott nép felett. Amint átléptünk a határon, felkiáltottunk: Isten veled Morvaország! Isten veled Ausztria! Isten veled Európa!

A választás színhelyét ekkép festi meg: Borzasztó hatás! A város részeg. Ének, láma, dthöngő alakok szereszét. A kalapok mellett tollak, zászlók, zsidó kortések és rendezők. Az egész tér körülülve zsandároktól és huszároktól. Körülmentünk a téren, a választási helyiség mellett, a magyar urak előtt. Itt muzsika szól, orditásszerű ének zug mindent. De főleg a koresmákban. *Scotus Viátor* bement egy ilyen koresmába; mert meg akart győződni arról, hogy mikép választanak Magyarországon? Ekkor már 8000 cédulát osztott ki a *Kostyál-párt* a választóknak.

Ily ocsmány hazudozás után állítóg átmentek a nemzetiségiek taborába. Természetesen itt mindenütt a megtestesült józanság és rend uralkodik.

— Hatalmas, erős tótférfiak ifjak és öregek, a legszebb renben buzdulva jogaikért *za tú našu slovenčinu* rukkoltak előre.

Majd egy csomó választási erőszakoskodást ír le, mely azonban, mint már bebizonyult, csak a cseh ur koponyájában születtek meg, de tényleg semmi különös esemény sem történt ezen az annyira híressé vált választáson.

*

Az igazat megvalva nem is akartunk foglalkozni ezzel a választással. Ha most mégis megemlékeztünk róla, ezt csak azért tettük, hogy rámutassunk arra a már sokszor hangoztatott tényre, hogy a nemzetiségi kérdést, a nemzetiségi torzsalkodást nem a magyar tisztviselők, hanem az ilyen ütött-kopott kül-

figyelmeztetem az anyát — halkan, hogy a leány meg ne hallja — arra az ortvátadóra.

Önagsága hálásan köszönte figyelmeztetésemet, megjegyezve, hogy ő még sohasem utazott férje nélkül s ez okból kétszeresen nehéz a helyzete.

— Férjemet, aki ügyvéd, egyideig még a fővároshoz kötik folyamatban levő pürei, ugyannyira, hogy mai tárgyalása miatt még a vonatig se kiserheteti ki. És csak két hét múlva jön utánunk Tátraftüredre.

A szörnyeteg le nem vette ádáz tekintetét védecemről.

— Vajjon hova utazik ez az ur? — kérdezte tölem aggódó hangon az anya.

— A merre nagysádotk; ez igen természetes.

— Igazán megijesztett, uram.

Merész eltökéléssel mondtottam:

— Ha nem tart tolakodónak, nagyságos asszonyom, én is önökkel utazom Poprádfelkái.

— Ön rendkívül szives. De hogy fogadjunk el ilyen áldozatot?

— Sőt még merészebb kérésem van: engedje meg, hogy arcátlan viselkedése miatt kérdőre vonjam azt az urat.

— De hát milyen jogcimen?

Rettenhetetlen szilárdsággal mondtam:

földi utazó agitátorok, továbbá ami belső ellen-ségeink szítják első sorban az ilyen ocsmány és hazug ferdtészekkel.

Ne a magyar közigazgatási tisztviselői kar ellen, hanem ezek ellen a vigécek ellen támadjanak hát a mi tudátelekos szociologusaink, akik legújabbán annyira sorompóba szállnak az emberi jogok védelmében.

Zathureczky Tamás.

1824—1910.

Halottja van ismét a turózi magyarságnak. Fekete zászló hirdeti gyászunkat. Elköltözött közöltünk ismét egyike azoknak, kik egy hosszú, istentől megáldott életen át hűséges védője és ápolója volt azoknak az eszméknek, melyek utána a mi sziveink igaz érzése leghataltalan vágygal eped: Magyarországot hamisítatlan szabadságáért.

Küldt ismét egyike azoknak a *Nagyok-nak*, kik a szent szabadság harcaiban véreikkel pecsételték meg hazájuk sorsa iránt érzett véghotélen szeretettüket, kik fegyverrel kezükben vették azt az alkotmányt, melyből később sarjadt szabadságunk forrása fakadt. A szabadsághősök, a csatamezők félistenei közé tartozott ő is, akit ma öröknegyalmora helyeztünk, az anyaföld nyirkos és hideg ölébe.

Zathureczky Tamás a 48-as nagy idők mesemondója, honvédhadnagy, nines többé. Elköltözött oda, hol egykori bajtársainak nagyrésze pihenő álmait.

A vármegye tisztikara a halottban volt kollégáját siratja, kit a levealó érintkezésben véghetetlen egyeneslelkűségéért csak tisztelni tanultak. Nem bántott meg soha senkit. Ha valaki ellen haragot táplált is, a legelső szép szóra felelte a kellemetlen idők emlékeit.

De az öreg Tamás bácsi nem csak szívében volt magyar, de külsőségeiben is ma-

— Nagyságos asszonyom, a szükség paranesol. Ugy fogok fellépni, mint kedves leányának fivére vagy — még jobb: mint férje.

— De...

Egy hálás pillantás az anya részéről és én már a regényhős előtt állottam.

— Uram!

Megszóllításomat csodálatosan kalapemlítés követte.

— Én annak a fiatal hölgynek a férje vagyok.

— Kifünn szerencsének tartom, hogy megismerhetem önt.

— És — jegyeztem meg villámó tekintettel — éppen semmi néven nevezendő atyafiságban sem állok Dandin Györggyel.

— Nincs szerencsém ismerni azt az urat.

— De én — szóltam fenyegető hangon — jól ismerem önt.

— Rendkívül hízlelő rám nézve.

— Ön egy...

— Igen uram, én egy...

— Ne folytassa. Csak annyit akartam mondani, hogy én rettenetes ember vagyok.

— Oh, oh! pedig nem látszik.

— Félre a gunnyal. Én tudom, hogy ki ön s efféle alakoskodással nem vezet félre.

— Aztán mind halkabá lett köztünk a társalgás. Mikor azonban elváltunk, élénken kiáltozott utánam:

gyar maradt mindhalálg. Atillában, zsinóros magyar nadrágban járt a legutolsó időkg. Napjait ugy osztotta be, még nyugdíjas állapotában is, hogy annak kora reggeltől késő estig minde perce más-más foglalkozásnak volt lekötve.

A 87 éves aggyastán az utolsó évben már sokat gyengélkedett. A fizikai gyengeség azonban csak néhány hete vált veszedelmessé, mikor is az élet külső jelenségei iránt már teljes apatiával viselkedett. Néhány nappal ezelőt agonizálni kezdett s a mult szerdán bekövérték a gyászcseset. Szerdán délután 6 óraker kilehelte nemes lelkét.

*

Zathureczky Tamás Zathuresán született 1824. január 8-án. A jómódu szülők gyermeke elemi iskoláit Osgyánban, középiskoláit Lőcsén, végül a jogot Losonczon végezte. Jogi tanulmányainak befejezte után Budapestre került, hol a híres Marczibányinál, később pedig a nyitrai alispánnál Tarnóczy Kázmérnél jurátuskodott.

Nyitáráól haza költözött, hol ügyvédi praksist kezdett. Mikor a szabadsághar ki-tört, ő is fegyvert ragadott, sietett azok táborába, kik a szabadság zászlója alá gyülekeztek. Csakhamar hadnaggyá lett s részese volt a komáromi kapitulációnak. A Bach korszakban megfosztották ügyvédi diplomájától, melyet később, nagy utánjárásra ismét visszaka-pott.

Egy ideig vitte Révay György báró, később pedig Révay Ferenc báró ügyeit. Később megyei hivatalt vállalt s először mint tlnök, később pedig mint árvászeki elnök szolgálta a vármegyét. A kilencszázás évek elején nyugdíjazását kérte, mely időtől kezdve Kossuthon élt, teljesen elvonulva a világtól.

*

Hozzátartozói a következő jelentést adták ki a gyászcsesetről:

Az alulírottak, az ősszes rokonság nevében is, fájdalommal tudatják, hogy alsó- és

— Legyen meggyőződve, hogy a feltételek a legkedvezőbbek lesznek.

Kissé furcsa ábrázattal mehettem vissza a hűlgyekhez, ahol majd belefojtottak a hálálkodásba. Mikor szóhoz birtam jutni, csak annyit behegtem, hogy minden rendben van.

Hát igen, minden rendben volt. A szép Gizát elkísértem Tátrafüredig, el az oltárig és kisérni fogom egész életén keresztül.

De a rra mai napig sem volt bátorságom hogy őszinte vallomást tegyek a feleségemnek, hogy nem voltam én az a hatalmas megmentő, csupán egyszerű don Quixotte, aki szemlávalmalt kelt tusára Dulcineájáért.

Mert az a rettenetes ember, akitől megszabadítottam őt, nem párbajfeltételeket beszélt meg velem halkított hangon, csupán egy nyomtatott káryát adott kezembe, melyen ez állott:

„Répás Kajetán nőszahó, IX. ker. Retek-utca 10.“

Fixirozására vonatkozólag pedig ezt a felvilágosítást adta:

— Önagyságának oly gyönyörű alakja van, hogy vétek azzal a rossz szabású öltözettel, amilyen az útruhája, azt rontani. Méltóztassék csak egyszer az én műhelyemben készíttetni s meg fogja látni a különbséget.

Igy jutottam én regényitárgyhoz? — nem; de egy igen kedves, szép feleséghez.

felső-záthuresai Zathureczky Tamás nyug. árvászeki elnök 1848—49-iki honvéhadnagy folyó évi június hó 22-én délután fél 6 óraker, életének 87-ik évében jobblétre szenderült. A boldogultnak hült teteme folyó hó 24-én délután 4 óraker fog az ág. hitv. evang. egyház szertartásai szerint a zathuresai templomból az ottani sirkertbe örök nyugalomra helyezetni. Kossuthon, 1910. évi június hó 22-én. Áldás emlékére! Zathureczky Józsefné sz. Zathureczky Berta, Zathureczky Róza, özv. Beniczky Lajosné sztl, Zathureczky Paula leányai. Zathureczky Kálmán, Draskóczy Krasznecz Lajosné sz. Zathureczky Berta és férje: Draskóczy Krasznecz Lajos, Beniczky Jolán unokái. Draskóczy Krasznecz Erzsike dédunokája. Michnik Henrikné sz. Zathureczky Róza nővére. Michnik Henrik, Buocz Károly sógorai. Zathureczky József veje. Temetésén az alispán vezetése mellett teljes számban megjelent a vármegye tisztikara. A jóbarátok, ismerősök szintén tömegesen álltak körül a rokonok könnyeitől áztatott koporsót, melyet a megboldogult kívánása szerint egy általa megmentett 48-as harci lobogó takart szemfűdő gyanánt. A koporsó mellett Klimó Vilmos pribóci evanglikus lelkész mondott beszédet, melynek végeztével átkísérték a koporsót a zathuresai sirkertbe.

Előfizetési felhívás!

Tisztelettel felkérjük a t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük június végével lejárt, sziveskedjenek azt mielőbb megújítani.

Azon t. előfizetőinket, kik előfizetéseikkel hátralékban vannak, ezuttal is tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat kiadóhivatalunkba mielőbb eljuttatni sziveskedjenek.

A „Felvidéki Híradó“ előfizetési ára:

Egész évre ————— 8 kor.
Fél évre ————— 4 „

A kiadóhivatal.

H I R E K.

Főispáni beiktatás. Csaplovics

Simon vármegyénk ideiglenes vezetésével megbizott főispánját a folyó hó 30-án délelőtti 11 óraker megtartandó közgyűlésen iktatják be méltóságába. A közgyűlésre vármegyénk alispánja a következő szövegű meghívót küldte szét: 2337/1910. Van szerencsém a f. évi június hó 30-án Turóczzsentmarthonban, a vármegye-ház nagytermében megtartandó s délelőtti 11 óraker kezdődő vármegyei rendkívüli közgyűlésre meghívni. A közgyűlés tárgya: Méltóságos Csaplovics Simon urnak, Arva vármegyei főispánjának a turóczi vármegyei főispáni székbe történendő beiktatása. Turóczzsentmarthon, 1910. évi június 21-én. Beniczky Kálmán, s. k. alispán.

Hangverseny. A helybeli műkedvelői zenekar folyó hó 29-én este 8 óraker az áll. iskolák tornatermében hangversenyt rendez. A hangverseny műsora a következő: Wagner: Ábránd a Lohengrin operából; Strauss O.: Egyveleg a Varázskeringő operettből; Fall: Nagy keringő az Elvált asszony operettből; Meyerbeer G.: Részletek a Hugonották operából; Lehár: Vig üzeveg. Az est magán-szereplője Fischer Irén lesz, aki több dalt fog énekelni. Belépődji: Számozatlan tllőhely 1 K 50 f. A hangverseny jövedelmét a zenekar hangszerek beszerzésére fordítja. Gyek válthatók Moskóczy-féle könyvkereskedésben. Reméljük, hogy vármegyénk magyar közönsége, amely minden magyar vállalkozást szivesen pártfogol, teljes számban meg fog jelenni műkedvelőink hangversenyén. A helyárak is oly esekélyek, hogy ez a körülmény sem gátolhat senkit. S reméljük, hogy az a közönség, amely esténként zsufozásig tölti meg a Bioskopot, nem fog irtózni attól, hogy egy estét a nemesebb szórakozásnak szenteljen s ezzel derék műkedvelő társaságunk megerősödéséhez hozzájáruljon. Megjegyezzük, hogy külön meghívókat nem bocsátottak ki.

Halálozás. Bruchner Ferenc m. kir. pénzügyi tanácsos, életének 53. közzolgálatának 26. évében, rövid szenvedés után elhunyt Budapestben. A megboldogultban igen sokan kedves ismerősüket és jó barátjukat vesztették el a mi magyar társadalmunk tagjai közül is. Éveken keresztül járt hozzánk mint referense az egyes pénzügyi szakoknak s mtködése közben igazságszeretettel sok embert bilencesl magához. Temetésére a besztercebányai társadalom tagjai közül sokan utaztak le Budapestre.

Záróünnepély. A turóczzsentmarthoni áll. polg. leányiskola önképzőköre 1910. évi június hó 26-án délután 3 óraker tartja záróünnepélyét az állami polgári iskola tornatermében, amelyre a közönséget ez uton is meghívja a rendezőség. Belépődji nincs.

Értelettségi vizsga. A helybeli állami kereskedelmi iskolában — mint már jeleztük — a folyó hó 20-án és 21-én tartattak meg az értelettségi vizsgálatok, még pedig a legszöb eredménnyel. A vizsgálatra bocsájtott 24 tanuló közül egyetlen egy sem bukott el. Jeles eredménnyel vizsgázott két tanuló, jó eredménnyel tíz, a többi tizenkettő pedig megfelelt. A vizsgálatok befejeztével Ekaszner Kornél dr. pénzügyminiszteri osztálytanácsos gyönyörű beszédet tartott az ifjusághoz, melyben hazafasságra buzdította őket a nagy világba, az életbe lépésük alkalmával. Elismerését fejezte ki az intézet tanári karának is, mert ez a szép eredmény elsősorban is csak a tanári kar odaadó és lelkes fáradozásának köszönhető. A levizsgázott tanulók kedden este közös vacsorára gyűltek össze a Dom szálló éttermében s felközzöntökben ünnepeleék szeretett tanáraikat, az értelettségi vizsgára kiküldött biztosokat.

Füzdői élet. Vármegyénk kies, mondhatni gyönyörű, gyógyitlhatóas tekintetében pedig párállan ítrűdött, a fűrdőszéken beközzöntésével igen sok vendég keresi fel. Nemesak belföldről, de külföldről is igen számosan érkeztek már a fűrdőbe. A fűrdő bérlője Braun Armin mindent megtesz avégből, hogy az üdülni kívánók minden kényelmét biztosítsa. Délutánonként kilttnő cigány játszik a fűrdőtelep előtt minden nap.

Katonák városunkban. A bécsi hadiskola 11 tiszteje a f. hó 22-én városunkba érkezett a terepviszonyok tanulmányozása végett. Innét egy napi tartózkodás után tovább utaztak Liptó vármegyébe.

Nyári mulatság. Értesültünk szerint a ruttkai „Polgári Társaskör” — kibővített helyiségei berendezése javára — folyó évi július hó 3-án a Kálmán-kertben játékcélú nyári mulatságot rendez, melynek folytatása este fél 9 órakor a körhelyiség összes termeiben lesz. Belépti díj uraknak 1 kor. A meghívók e hét folyamán lesznek szétküldve.

Köszönetnyilvánítás. A szucsányi állami elemi iskola gondokossága itt mond köszönetet azért a nagylelkűségért, mellyel a Schul család az iskola növendékei iránt viseltetik. A Schul Róza és Schul Ármin-féle alapítványból ez idén is 10—10 koronát ajándékoztak az ifjuságnak vizsga jutalmi könyvekre.

Beírások a turóczenzmártón állami felső kereskedelmi iskolában. A turóczenzmártón áll. felső kereskedelmi iskolában a jövő 1910/11 tanévre való beírások már f. é. június hó 28-án d. e. 10 órakor kezdődnek s tartanak minden délelőtt egészen július hó 3-áig. Miután minden osztályban csak 40 tanuló vehető fel, f. é. szeptember hó 1—3-án csak az esetben lesznek folytatógos beírások, ha ez a szabályszerű létszám még be nem telt. *A tandíj ezennel évenként 100 korona.* Beíratási díj 10 korona. Levélbeli jelentkezés el nem fogadható, mert csak a személyesen jelentkező tanulók tarthatnak igényt felvételeire. Az igazgatóság.

Lopással vádolt juhász. Haas Mór szucsányi lakos azadolta Matusz András juhászát, hogy legelőre hajtott juhnyájából négyet ellopva, megszökött. A csendőrség le tartóztatta a szökevény juhászt, ki azután bevallotta, hogy a juhok, miközben ő elaludt, bementek a lóherébe, minek következtében felfuvódtak s négy darab elhullott. A csendőrök a juhász által megjelölt helyen tényleg megtalálták a felfuvódott juhokat s így a juhász a vád alól tisztázta magát.

Hangverseny. Dani József lipiói cigányprimás kitünően szervezett bandájával a folyó hó 22-én igen látogatott hangversenyt rendezett a Patsch-féle nagyvendéglőben. Amint értesültünk, a cigánybanda nálunk akár végleg letelepedni.

Díjmentes varró- és hímzőtanfolyamok. Mint értesültünk, a Singer Co. varrógép r. t. az iskolai szünetidőben 14 napos szüneti tanfolyamokban a gépvarrásban, mlhímzésben, fehérenemű- és harisnyatűnésben fiatal leányokat díjmentesen képez ki. Előreláthatólag igen látogatottak lesznek a díjmentes tanfolyamok, miért is hölgyolvasóink siessenek elentkezésükkel. (Jelentkezni lehet a Singer Co. üzleti helyiségében Turóczenzmártón 138. szám.)

Késelés. Papp Sándor nagypetri illetégségt ruttkai munkás a mult hét szombatján összevezetett Fajna János ruttkai lakossal s a veszekedésnek vége az lett, hogy Papp bicskát húzott s Fajna Jánost összeszurkálta. A sebesült munkást lakásán ápolják.

Olvasóink figyelmét felhívjuk a lapunkban közölt Steiner-féle hirdetésre.

Falopás. Löwy Adolf ruttkai gőztrésztulajdonos feljelentést tett a csendőrségnél, hogy *Hlavati Jánosné* ruttkai lakosnő a fűrész kárára több rendbeli falopást követett el. A csendőrség nyomozást indított ez ügyben, melynek folytán kiderült, hogy az asszony tényleg bűnös a fatolvajlásban. Az asszonyt a csendőrség feljelentette a helybeli kir. járásbírósnál.

Megőrült. Golinszky Mihály podhajezki illetégségt kosárfonóság a f. hó 19-én este lakásadójánál egyszerre örvügni kezdett. A megijedt házi nép learkata fogni a szerencsétlent, de megközelíteni nem tudták. Valamikor éjfél felé sikerült mégis megfékezni a duhogótt s nagynehezen beszállították a kórházba. Miután azonban ott törni-zuzni kezdett, átkísérték a megyeház fogdájába, honnét a folyó hó 23-án elszállították a budapesti lipótmezői tébolydába.

Nyiltér.

(E rovatban közölttéktől nem felelős a szerkesztő.)

Köszönetnyilvánítás.

Zathureczky Tamás 48-as honvédhadnagy, Turóc vármegye nyugalmazott árvaszéki elnökének elhunytá alkalmából hozzánk érkezett számtalan részvénytilatkozatokért, ismerőseinek és jóbarátainak ezuton mond hálás köszönetet

a gyászoló család.

Ha szüksége van sírkőre, azt olcsón és primó kivételben kizárólagosan Steiner Lajos sírkőüzletében vásárolja meg. Jó munka csak tölem várható; ha más aláni, az rossz, tessék vissza utasítani, bizonyítja a naponta beérkező számos köszönetirat, melyek bárki által megtekinthetők.

Steiner Lajos sírkőüzlete

Turóczenzmártónban, fúta. Óriási választék a leginomabb márvány, giáni, sienit sírkövekben. Már 40—3000 koronáig terjedő árakban kaphatók! — Az összes kőfaragómunkák és javítások elvállaltatnak. Szolid kiszolgálás!

KÖZGAZDASÁG.

Buzatermelésünk fokozása.

Tíz millió métermázsza búzánál arattunk legutóbb kevesebbet, mint amennyit a vámbelföldi rendes körülmények között évente elfogyasz, ami nem egyedül az immár évek óta tartó mostoha és visszás időjárásnak eredménye, hanem annak is, mert talajainkat mindig nem műveljük úgy, hogy azok viztartók legyenek s éppenséggel nem trágyázunk úgy, hogy termőképességük fokoztassék.

A buzatermelés fokozása ugyanis kétféleképen lehetséges, vagy úgy, hogy nagyobb területeket vetünk be búzával, vagy úgy, hogy ugyanazon területen nagyobb termés-hozamokat igyekszünk elérni. — Az előbbeni módon valami számottevő többlet nem igen vagyunk képesek elérni, mert feltérésre alkalmas területeink már alig vannak s az ugart is minimumra szállítottuk le. — De különben az állattenyésztés rovására menne, ha még nagyobb területeket vetnénk be búzával, mert ezáltal amugy is 'apadó állattérszámunk takarmányhiány miatt méginkább apadásnak indulna, ami pedig a fokozódó trágyahiány miatt a természéltalag csökkenésére vezetne. — A második eljárás ajánlható tehát, amidőn ugyanazon területen nagyobb termés-áttagok elérésére törekszünk, amit a talaj kitünő megművelése mellett, dussabb trágyázás által bizonyosan elérhetünk.

Pedig a magyar gazda nem műveli meg talaját elég apróra, nem szántja, boronálja azt elégszer. A zabos búkkönyv után következő buza alá, tárcsánzi, meg [vagy kétszer szántani kellene, holott az ritka helyen történik meg s sokan azt tartják, hogy here után egyszer is elegendő szántani, pedig egy éves here után kétszer, több éves után okvetlenül háromszor kellene szántani. Egyáltalán akaszuk szegre azt a régi elméletet, hogy a szántásnak göröngyösnek kell lenni, mert a göröngy megvédi a vetést a hideg és szél ellen. Mennél göröngyösebb a talaj, annál rosszabbul táplálkozik benne a növényzet, mert gyökere kevesebb talajt s annál több lézogat érint, tehát annál könnyebben kifagy, mert az üregbe zárt levegő könnyen felveszi a külső fagyasztó hideget, és így karára van a növényzetnek. Szántani, boronálni addig kell, míg a talaj elapróződik, míg tehát helyi szorkezete hégamentes lesz.

A másik kelleke buzatermésünk fokozásának: a helyes és okszerű trágyázás, pedig hát e tekintetben is nagyon sok hibát követnek el a magyar gazdák. Bő termést csak akkor várhatunk, ha elegendő kész tápláló anyag áll a növényzet rendelkezésére, a talajnak tehát nem szabad könnyen oldható tápláló anyagokban hiányt szenvednie. Istállótrágyával frissen ellátott földbe azonban búzát vetni nem szabad, egyrészt, mert az

SIRKŐVEK
Nagy választékban!
Kitünő minőségben!
Jutányos árakban!

SVEHLA JÁNOS
BUTORARUHÁZA, TEMETKEZÉSI
VALLALATA ÉS SIRKŐRAKTARA
TURÓCZSZENTMÁRTON
Szolid és figyelmes kiszolgálás!

Valódi mahagoni és pallisander háló- és ebédülőszobabutorok. A leghitűnőbb minőségű cseresznye-, tölgy- és cserfa stb. matt és politurosz butorok. Saját készítésű masszív szoba- és konyhabutorok. Szőnyegek, függönyök, szobadíszek stb. tulhalmozott raktár miatt beszerzési áron

ilyen földben a buza könnyen megdől, másrészt, mert könnyen elgyomosodik. A buzára rendszerint legjobb, ha az elővetemény alá adjuk az istállótrágyát, közvetlenül a buza életvése előtt pedig foszfortrágyát — könnyen oldható szuperfoszfátot — adunk, mert ez tartalmazza azon tápláló anyagot — a foszfort — melyre a buzáknak legnagyobb szükségére van. Ezer és ezer tapasztalat bizonyítja, hogy 1 mm. szuperfoszfát, melynek ára bármelyik hazai vasútállomáson 10 korona, átlagosan ugyancsak legalább egy mm. terméstartalommal eredményez, melynek mai ára 26—28 korona, vagyis alkalmazása csaknem háromszoros haszonnal jár — de eltekintve terméstartalom utóhatásától — nem ritka az az eset sem, hogy már az első évben 4—600 kg. terméstartalommal eredményez. Hosszadalmas volna elsorolni csupán azokat kísérleti eredményeket, melyeket csak a M.-Óvári növénytermelési kísérleti állomás elért s a melyekből boldogult Cserháti Sándor, az állomás vezetője azon szabályt vonta le, hogy minden mm. szuperfoszfát átlagosan legalább ugyanannyi terméstartalommal eredményez már az első évben, második évi utóhatása pedig ezen többletet még jelentékenyen fokozza.

Az ország általában nyáron beállott apadás nagyon is indokoltá teszi a szuperfoszfát kiterjedt alkalmazását, ellenkezőleg a talaj apadó foszfortartalma miatt a természetlagok is apadni fognak, a minthogy a természetlagok eszükkenése már is észlelhető.

A Dr. Richter-féle Liniment Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igaz, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkóránál, minő a kolera és hányóhasolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszser jó eredménnyel alkalmazható bedörzsölésként az influenza ellen is és üvegekben: à 80 fillér, 1 kor. 50 fillér és 2 korona, a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával tessék hátaozottan Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Felölös szerkesztő: Dugovich Titus.
Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.
Kiadótulajdonos: Moskóczy Ferencné.

Aki

középsikolása (gimn., reál, felsőkeres., polgári) járó fiát **hitközségi felügyelet**, állami ellenőrzés és tanfőriák vezetése alatt álló

INTERNATUS

szigoru nevelésre akarja bízni kérjen prospektust a **debreczeni ízr. hitközség** titkáratól.

Interurban és megyei telefon 813.

Akar nősülni? Hölgyektől (ezek között törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5—500,000 kor. **vagyonnal** fel vagyunk hatalmazva megfélelő férjket keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és **gyors házassághoz** akadály nincsen, irjanak a következő címre: **L. Schlesinger, Berlin 18.** (Deutschland).

392/1910. vh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Turócszentmártoni kir. járásbírósnak 1910. évi V. I. 114. sz. végzése tolytán Gruber L. és fia felperes részére 444 kor. 40 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 3436 kor. 80 fill. becsült ingóságokra a turócszentmártoni kir. bíróság 1909. V. I. 410. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltok követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjog nyertek volna, alperes lakásán Turócszentmártonban a Patsch-féle vendéglőben leendő megtartására határidőül 1910. évi június 30. napjának d. e. 9 órája kintüzetik a mikor a bíróság lefoglalt butor, berendezés, italk s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárón alul is elfognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverzendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése aluliról kiküldötté írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Turócszentmárton 1910. évi június hó 6. napján.

Goldbrunner Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

Gyermekjáték
o Schicht szappannal való mosás
mel egyazonos kint és felület is,
s meglakharit minden fürdésigot
és megerőltetést!

Hirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal.

Rösler József
„Dom“ szállodás éttermében
ma vasárnap este
Jónás Béla
hajduböszörményi hirneves
cigányprimás zenekara
hangversenyez.

XXX-ik évfolyam. XXX-ik évfolyam.

BUDAPESTI HIRLAP

Főszerkesztő és laptulajdonos: **RÁKOSI JENŐ.**

Az ország legerjedtebb és legtekintélyesebb

politikai napilapja. Megjelenik naponta (hétfő kivételével) kora reggel.

Előfizetési ára: egy évre 28 korona., félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2-40 korona. Egyes példány ára 10 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Budapest, VIII., József-körut 5. sz.**

1477/1910. tk. sz.

Hirdetmény.

Károlyfalu község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. J. M. számú szabályrendelethez képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886 : XXIX., az 1889 : XXXVIII. és az 1891 : XVI. törvényekké a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. törvényekben szabályozott eljárás, a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosították.

E célból az átalakítási munkát hitelesítése és a helyszini eljárás a nevezett eljárás a nevezett községben az 1910. évi szeptember hó 12-én fog kezdődni.

Ennél fogva felhívattak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a tévedésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatot előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldött bizottsága előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886 : XXIX. t.-c. 15—18. és az 1889 : XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogukat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményből is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt a követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb joga van nyilvankönyvileg bejegyezve, — ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlank tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbírósa mint tkvi hatóság.
Turócszentmárton, 1910. június 15.

Petrás Mihály, s. k.
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

Roll Béla, s. k.
kir. tkjvezető.

Óvás!

Aki varrógépet akar vásárolni, ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által, a melyeknek az a céljuk, hogy

SINGER

név alatt használt vagy régebb rendszerű gépeket hozzanak forgalomba. Inkább azt vegye figyelembe, hogy varrógépeinket nem viszontelárusítók útján, hanem saját üzlethelyiségünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek.

Csak oly üzletekben, melyek ezen címerrel vannak ellátva

szerezhető be Eredeti SINGER varrógépek

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság

Turócszentmárton, Léva, Pozsony, Besztercebánya, Selmecbánya, Rózsahely, Zsolna, Alsóokubín.

Kátránytetőlemezt-,

facement- és valódi aszfaltlemezbefedések a legszilidabb kivitelben, a legmesszebbmenő szavatossággal.

Minden szakbavágó kátránytermék gyártása. — Mindenajta tető- és elszigetelő lemezeknek készítése. — Költségtelirányzat és műszaki felvilágosítás ingyen Szab. horgonylemez nedves falak

ellen. A jelenkor legtekélyesebb egyedül célszerű és legolcsóbb elszigetelő eszköze. — Védeszköz istállózó ellen. Szántóföldi és erdővédél. Prospektus ingyen.

Menzel K. C. Pozsony,
Fiók: Szombathely.

Jó házból való flu a helybéli Ormai-féle cukrászdában tanulól azonnal felvétetik.

Ugyonkban keresetnek.

Ugyonkban keresetnek.

EREDETI „CHRISTOPH“

benzin szivógáz-motorok, lokomobilok és NYERSOLAJ-MOTOROK ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH“ név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

DÉNES B. motorspeciálista cégtől —
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 15.

V djegy: „Horgonyt“

A Liniment. Gapsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

póteka

egy régiának bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közönségnek, oszánál és meghűléseknek.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—50, K 1.40 és K 2.— és úgyis az minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

DE Richter gyógyszer-tára az „Arany orozsházban“, Prágában, El sabothstrasse 5 neu.

Ne vegyünk üzleti kész cipőt!

Elsőrendű, finom, kényelmes és elegáns női és férfi cipőt, vidékünk legkiválóbb cipészei által készítve szállít:

WAGNER ARTHUR cipő-gyűjtőhelye ZNIOVÁRALJA.

	Szám	Minőség	Forint	Minőség	Forint
Női Chevreaux fűzős	35—42	I.	6'25	II.	5'25
gombos	35—42	I.	6'75	II.	5'75
" Box Calf fűzős	35—42	I.	5'75	II.	4'75
gombos	35—42	I.	6'—	II.	5'—
" Chevreaux félcipő, fűzős, gombos					
vagy spánglis	35—42	I.	5'—	II.	4'—
" Box Calf félcipő, fűzős, gombos					
vagy spánglis	35—42	I.	4'50	II.	3'50
Férfi Chevreaux, fűzős	40—46	I.	6'75	II.	5'75
gombos	40—46	I.	7'25	II.	6'25
" Box Calf fűzős	40—46	I.	6'25	II.	5'25
gombos	40—46	I.	6'75	II.	5'75
" Chevreaux félcipő, fűzős v. gombos	40—46	I.	5'50	II.	4'50
" Box Calf " "	40—46	I.	5'—	II.	4'—

Fényképnagyításokat
régi, szinehagyott fénykép után is,
valamint email-fényképeket legol-
csóbban készít **HEGEDÜS I.**
fényképész, Turócszentháromban.

Oszi trágyázás!

Valódi

védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb
foszforsavas műtrágya!

Csak
valódi
zsákban
eredeti
van

akkor
ha ilyen
van és
ólomzár
rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van
ellátva

Óvakodjunk a hamisításoktól.

KALMAR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken, Berlin
vezérképviseelője

Bndapest, VI. Andrassy-ut 49.

Képviselet és raktár: **Freiber-
ger Sándor, Zsolna.**

Osidóktól fogva szappannal tisztítjuk a ruhán
esett foltot, szappannal tartjuk tisztán testün-
ket, szappan a legjobb szer a fog és száj-
mosásra is a modern orvosi
tudomány legújabb tanítása sze-
rint. Értelhető tehát Sztraka
Menthol fogszappanjának köz-
kedveltsége, mely az inyt nem
marja, mégis erősen desinfectál,
habja nem undorító, sőt ellen-
kezőleg tartósan tidító hatása
eljut a fogközök legelrejtettebb
zugába is. E szappannak közön-
hetjük, hogy kellemetlen száj-
szag, s fogak romlása nincs többé. — Ára
gyógyszertárakban 1 kor. 3 drbt 3 koroná-
érti bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol.

Kapható: **Toperczer Sándor** gyógyszer-tá-
rában Turócszentháromban.

Hirdetmény.

Dubovo község 1910. évi július
2-án d. u. 2 órakor a községházán
nyílt árlejtés utján bérbé adja

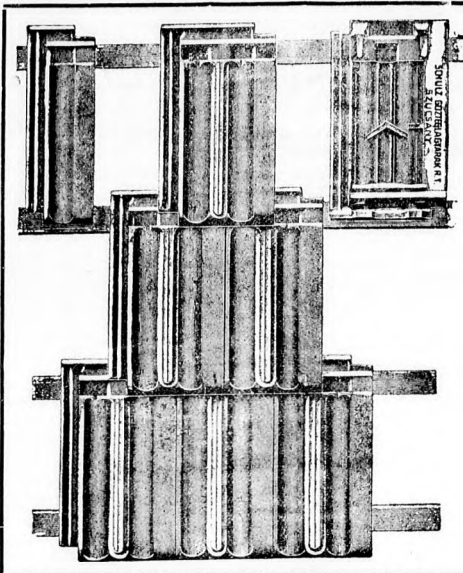
községi korcsmáját

ez évi november hó 1-től kezdődőleg
hat évre.

Árlejtési felételek Galanda kör-
jegyzőnél Stubnyafürdön tekirthetők
meg.

Dubovo, 1910. június 20.

Az előljáráóság.

Schulz Gőztéglagyarak

Részvénytársasága

**Szucsány (Ks.-Od. vasút)
és Turócszenthárom
gőztéglagyárai**

szállítanak:

Francia kettőshornoyolt-, hor-
nyolt- és hódfarku fedélcserpet,
alagsőveket, nyersfalazati és
idomtéglákat vízhatlan, fagyel-
lenálló, egyenletes minőségben.
Minden iparágának megfelelő cha-
motte és tűzálló téglákat.

Építési vállalata

szerkeszt és épít: minden alaku
gyári kéményeket, kazánbe-
falazásokat és tüzelési beren-
dezéseket jótállás mellett.

Központi iroda: **Szucsány.**
Elárusítóhely: **Turócszentháromban SCHULZ
LIPÓT** cégnél.

Legujabb! Magyar találmány! Legujabb!

M. kir. szabadalom! DENTON M. kir. szabadalom!
egyesíti a fogkefét, szájvizet és fogport.

Denton minden fertőzést kizár, amennyiben egy hüvely
Denton-ból csak egyszeri fogtisztításhoz hasz-
náltatik, tökéletesen megfelel a modern fogápolás követelményeinek.

Denton 30 hüvelyt tartalmazó dobozokban 70 fillérért
kapható, ennél fogva olcsóság tekintetében is
minden eddigi fogtisztító szert fölülmul.

Denton illata, ize és fertőtlenítő hatása fölülmulhatatlan.
Denton kétféle nagyságban kapható, hölgyek és
urak részére.

KAPHATÓ:

Turócszentháromban: **Toperczer Sándor** gyógyszer-tárában
és **Bindfeld Ármin** divatáruházában. — **Ruttkán:** **Fisch Testvérek**
divatáruházában és **Bloch Simon** divatáruházában. — **Stubnya-
fürdön:** **Detrich Endre** gyógyszer-tárában és **Sztránszky Jakab** és
vejenél. — **Körmöczbányán:** **Gazdik János** gyógyszer-tárában
és **Goldner Testvérek**-nél.

Legujabb! Magyar találmány! Legujabb!